

Valtuutettu Salovaaran valtuustoaloite koskien etsivän vanhustyön resurssoinnin vahvistamista

Ihmisen elämän viimeiset elinvuodet ovat kalliita. Erityisen kalliita ne ovat muistisairailla riippumatta siitä, asuuko vanhus kotona vai laitoksessa. Kotihoito ei tule läheskään aina ympärivuorokautista hoitoa halvemmaksi, sillä asiakkaat käyttävät kotihoidon lisäksi paljon päivystystä, sairaaloita, päivätoimintaa ja lyhythoitojaksoja. (Pitkälä ja Jylhä 2019.)

Vanhusten hoidon tarve tulee kaksinkertaistumaan seuraavien vuosikymmenien aikana, ellei toimintakyvyn ylläpitämiseen ja muistisairauksien ennaltaehkäisyyn panosteta merkittävästi, sillä sekä toimintakyvyn heikkenemisellä että muistisairauksilla on valtava merkitys hoidon tarpeen ja kokonaiskustannusten kannalta. (Pitkälä ja Jylhä 2019.)

Yksi keino ennaltaehkäisyyn ja varhaisen tuen tarjoamiseen on etsivä vanhustyö. Etsivä vanhustyö on ennaltaehkäisevää, sosiaalista työtä, jonka tavoitteena on tavoittaa tuen tarpeessa olevat, usein yksinäiset vanhukset, jotka eivät itse osaa tai kykene hakeutumaan palveluiden piiriin (Vantaan ja Keravan hyvinvointialue). Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat yksinasuvat vanhukset. Vanhuksilla yksinasuminen lisää laitostasumiseen päättymisen riskiä sekä asumis- ja kotipalvelujen käyttöä (Kauppinen ym. 2014).

Etsivän vanhustyön tavoitteena on syrjäytymisen ehkäiseminen sekä arjen sujuvuuden ja turvallisuuden tunteen lisääminen.

Hyvinvointialueelta saadun tiedon mukaan nykytilanteessa etsivään vanhustyöhön ei ole käytettävissä omaa resurssia, vaan sitä tehdään osana esimerkiksi Seniori-infon puhelinpalvelutyötä ja Olkkari-toiminnan toiminnanohjaajien työtä. Koska etsivää vanhustyötä ei ole resursoitu omana toimintonaan, käytännössä jalkautuvaan työhön ikääntyvien pariin ei ole tällä hetkellä mahdollisuutta, vaikka erityisen tärkeää olisi tavoittaa heidät, jotka eivät itse syystä tai toisesta hakeudu olemassa olevien palvelujen piiriin.

Etsivän työn lisäksi on tärkeää lisätä puolin ja toisin hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen, seurojen, oppilaitosten ja muiden vastaavien tahojen tuottamista palveluista, jotta ikääntyvät osataan ohjata parhaiten heidän tarpeitaan ja toiveitaan palvelevan palvelun piiriin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että

- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue lisää etsivän vanhustyön resursseja avaamalla vakansseja etsivään vanhustyöhön ja luo toimintamallin etsivän vanhustyön piiriin pääsemiseksi. Palvelun tulee myös olla käyttäjälleen maksutonta.

- Etsivää ja löytävää vanhustyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä yhteistyökumppaneiden, kuten järjestöjen ja alueen kuntien kanssa.
- Tieto etsivän vanhustyön palvelusta ja sen piiriin pääsemisestä lisätään hyvinvointialueen kotisivuille.

Lähteet:

Kauppinen, Timo & Martelin, Tuija & Hannikainen-Ingman, Katri & Virtala, Esa 2014. Yksin asuvien hyvinvointi - Mitä tällä hetkellä tiedetään? Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-266-9>

Pitkälä, Kaisu & Jylhä, Maria 2019. Elämän viimeiset vuodet - yhteiskunnan, ikääntyneen ja perheen näkökulma. Duodecim. <https://www.duodecimlehti.fi/duo15130>

Vantaa-Keravan hyvinvointialue. Etsivä ja löytävä vanhustyö. <https://vakehyva.fi/fi/palveluhakemisto/palvelu/etsiva-ja-loytava-vanhustyo#tab-introduction>

Kirkkonummella 24.2.2026 Taru Salovaara

Allekirjoittaneet

24.2.2026

Salovaara Taru / aloitteen jättäjä

Paakkunainen Lotta

Tiitinen Helena

Felipe Sini

Nurminen Minna

Värmälä Johanna

Valkeapää Terhi

Aittakumpu Birgit

Ahjoniemi Satu

Akinyemi Aino

Rodriguez Elina

Ali Habiba

Hiila Eeva

Vallin Riitta

Kokko Elina

Ahlroos Tiina

Laine Aino

Marttila Helena

Karimäki Johanna

Hukari Hanna

Saari Leena

Hakapää Minna

Keisteri-Sipilä Elli

Lievonen Mikko

Frantsi-Lankia Marjut

Mönttinen Ari

Laine Anna

Laaksonen Merja

Immonen Ella